

Tribale Kunst & Cultuur

Footprints

nieuwsbrief van de

Vereniging TRIBALE KUNST en CULTUUR

NUMMER 5, 25 mei 2019

www.tribalekunstencultuur.org

Beste Lezers van de Footprints,

Voor u ligt het 5e nummer van 2019 van de Footprints. Het tweede nummer in de nieuwe opmaak, dat hopelijk voor een ieder makkelijk leesbaar is.

Deze maand mocht de vereniging lid nummer 250 verwelkomen !

In dit nummer maar liefst drie activiteiten van Leden: Roeland Hoekstra uit Amsterdam doet weer mee aan de kunstroute op de Westelijke Eilanden, Max Ammers stelt zijn collectie ten toon in Epe en Karin Westra en Wim Levens houden opendagen in hun galerie in Tuil.

Kopij voor de Footprints ontvang ik graag voor de 20ste van de maand op: footprints@xs4all.nl

De redacteur: André Smit

Nieuws uit de vereniging

Website TKC

De website heeft enkele veranderingen ondergaan. Zo staan er nieuwe foto's op en is in het keuzemenu bij het hoofd 'Tijdschrift' een instructie voor het schrijven van een artikel opgenomen.

Verenigingsbibliotheek

De verenigingsbibliotheek begint gestalte te krijgen. Weliswaar staat die nog niet online maar... dat zal binnen afzienbare tijd wel het geval zijn. Hoewel de bibliotheek inmiddels zo'n 200 boeken omvat, concentreren we ons uit praktische overwegingen op het maken van een digitale bibliotheek. We streven naar een eenvoudige indeling in landen, volken en voorwerpen. De bibliotheek zal op Google-Drive worden gezet. De duizenden documenten die zijn verzameld voor de rubriek websels en als informatie voor de artikelen in ons blad, zullen deel uit maken van deze digitale bibliotheek.

Een oproep tijdens de AV of mensen een bepaalde klus op zich wilde nemen resulteerde in enkele toezeggingen. Zo worden op dit moment een aantal zaken ingescand die later in de digitale bibliotheek zullen worden opgenomen. Ook zijn er enkele mensen die hebben toegezegd hun boeken na hun overlijden aan de vereniging na te laten. Kortom diverse positieve acties die navolging verdienen.

Het onbekende object

De foto hieronder toont een klein met kralen en munten versierd tasje (11cm). De munten zijn one cent stukken van rond 1960, met het opschrift East Africa Queen Elizabeth. Maar wie kan iets zeggen over de tri-be waar dit tasje vervaardigd en gebruikt is? Heeft u een idee, mail het dan aan tkcredactie@gmail.com

In herinnering aan Henk Italiaander

Op 2 mei j.l. overleed Henk Italiaander. Henk was nog niet zolang lid van de vereniging, maar was diverse malen prominent in beeld. Zo stond er het afgelopen jaar steeds een advertentie van zijn galerie aan de Prinsengracht in Amsterdam in Tribale kunst en in nummer 2018.3 stond een interview met hem. In het voorjaar van 2017 was er een open dag voor TKC-leden in zijn ruime galerie.

Henk begon in 1969 met een galerie op de Herengracht. Op een bepaald moment had hij drie galleries in Amsterdam en zelfs een in New York. Aan het eind van de 70er jaren besloot hij zich te concentreren op een galerie, dat werd de Prinsengracht.

Eigenlijk wilde Henk op zijn 75e stoppen, maar hij vond het handelen in etnografica te leuk en maakte de 50 jaar als galeriehouder vol. Op 31 december 2018 sloot hij definitief de deuren in die maand werd hij ook 81. Hij had de intentie zich meer met schilderen bezig te gaan houden.

Helaas, het heeft niet zo mogen zijn. In januari 2019 werd kanker geconstateerd, metastasen in de hersenen maakten dat zijn fysieke toestand snel achteruitging en zijn ziekbed slechts kort heeft geduurd.

Wat veel minder bekend was is de tomeloze energie waarmee Henk invulling gaf aan de door hem in 1968 opgerichte Stichting Mali. Juist door het oprichten van een stichting kreeg het steunen van de Malinese bevolking een officieel karakter, kwam meer geld beschikbaar en kon er meer gedaan worden. Drie tot viermaal per jaar ging Henk op eigen kosten naar Mali. Hij was streng, straalde gezag uit, en daardoor kon met relatief weinig geld veel geëffectueerd worden.

De stichting zorgde in samenwerking met de plaatselijke organisatie Solisa vooral ten behoeve van vrouwen en kinderen voor de bouw van tientallen scholen voor basis-, voortgezet- en technisch onderwijs, voor medische centra met apotheken en voorzieningen als waterputten en graanmolens en Henk was de onmisbare kracht bij de realisatie hiervan.

Helaas kon Henk niemand vinden, die zich net als hij zo intensief voor de stichting kon inzetten. Eind 2018 is de stichting daarom opgeheven.

Wij wensen zijn partner Jan Willem Kraan veel sterkte.

Overlijdensbericht

Vier dagen na de verzamelaarsbeurs in Dordrecht bereikte ons het droevige nieuws dat vaste deelnemer Gerhard de Vos was overleden. Op de beurs was al gebleken dat hij ernstig ziek was en zware behandelingen moest ondergaan. Ondanks dat vooruitzicht, heeft hij op de beurs volop lopen genieten van alle fijne contacten en nam ook afscheid van ons met de positieve woorden "tot volgend jaar"! Het mag echter niet zo zijn.

Met zijn innemende persoonlijkheid was hij een graag geziene deelnemer aan onze beurs. Wij wensen zijn familie veel sterkte met dit verlies.

Bestuur en organisatoren van de verzamelaarsbeurs.

activiteiten van leden

Komend pinksterweekend zijn op de westelijke eilanden in Amsterdam de tweejaarlijkse Open Ateliers Westelijke Eilanden (OAWÉ)

Openingstijden; zaterdag 8, zondag 9 en maandag 10 juni van 12:00 tot 18:00 uur.

Ineke Eising en Roeland Hoekstra zijn tijdens dit evenement van de partij met **Afrikaanse kunst**.

Realengracht 104 1013KW Amsterdam

Een kaart en informatie over alle deelnemers is te vinden op de website:

<http://oawe.nl>

Wat Ineke en Roeland betreft hebben ze de volgende beweegredenen om mee te doen;

Begin 1900 werden de ogen van westerse kunstenaars geopend voor kunstuitingen uit andere culturen. Toch blijkt dat veel liefhebbers van hedendaagse kunst, amper in aanraking komen met de traditionele kunst van andere culturen. Voor ons een beweegreden om mee te doen aan deze OAWÉ. Wij raakten gefascineerd door de eindeloze verscheidenheid van cultuuruitingen uit het gebied ten zuiden van de Sahara.

Uit deze (grote) bron laten wij graag werk zien.

Expositie Max Ammers in Epe

Ons lid Max Ammers had al langer de wens om zijn etnografica verzameling aan een groter publiek te laten zien waarvoor tot op heden de ruimte ontbrak.

Nu kan hij de verzameling voor een maand in de expositieruimte van stichting De Ring in Epe te tonen. Deze expositieruimte bevindt zich in op de eerste verdieping van het gemeentehuis van Epe.

Marktplaats 1

8161 EE Epe

Gelderland

De opening is op donderdag 4 juli en het duurt tot en met donderdag 8 augustus.

De openingstijden zijn: dinsdag t/m vrijdag van 10:00 tot 16:00 uur.

Voor meer informatie over De Ring ga naar: <http://www.deringepe.nl/index.html>

Een groot deel van de verzameling bestaat uit voorwerpen die hij in de periode 1970/75 in de Nigerdelta in Nigeria direct bij de bevolking heeft verzameld. Voornamelijk Ogoni, Ijaw, Ibibio en Ibo.

Daarna zijn er in Europa nog een aantal voorwerpen bij gekocht die voornamelijk maar niet allemaal uit Nigeria afkomstig zijn. In totaal zo'n 150 voorwerpen.

Max zal proberen zo veel mogelijk zelf aanwezig te zijn en beschouw het zo'n beetje als een open dag waarop de leden zelf kunnen bepalen wanneer zij willen komen.

Galerie Afrika aan de Waal

**We tonen onze nieuwe
collectie beelden, maskers
en gebruiksvoorwerpen
uit Afrika.**

**Opendeurdagen 2019:
15 en 16 juni
12.00 - 17.00 uur**

Verder op afspraak.

**Langstraat 9
4176 BC Tuil
06-11321011/53832884
www.afrikaaandewaal.nl/
info@afrikaaandewaal.nl**

In Galerie Afrika aan de Waal kunt u terecht voor etnografica uit Afrika. De galerie heeft geen winstoogmerk. De opbrengst uit de verkoop komt ten goede aan de stichting Madamfo (madamfo.com/), die projecten op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs in Ghana realiseert.

Wim Levens en Karin Westra zijn zelf verzamelaars van Afrikaanse kunst. In 2003 hebben zij hun eerste kunstbeurs georganiseerd met 25 kunstenaars. Sindsdien zijn een groot aantal succesvolle exposities en beurzen georganiseerd met als centraal thema Afrika. In 2008 kwam een droom uit: in een boerderij in de Betuwe openen ze hun galerie. Wim heeft van 1980 tot 1983 als tropenarts in Afrika gewerkt en is toen begonnen met het verzamelen van etnografica. Deze collectie vormt de basis van de galerie. Objecten zijn tevens afkomstig uit verzamelingen, zijn op beurzen en veilingen gekocht en ten dele ook in Afrika verworven.

Externe agenda

De Externe Agenda vermeldt activiteiten die plaatsvinden buiten de Vereniging TKC. Het betreft data en andere gegevens over museumexposities, symposia, lezingen, beurzen, veilingen, galleries e.a. De redactie van de nieuwsbrief Footprints kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor de consequenties van eventuele foute vermeldingen. Via de hyperlinks ([klik op blauw](#)) komt u op de hoofdwebsite van de betreffende musea en evenementen.

Museale Exposities

t/m medio 2019

[Museum Kunst en Geschiedenis](#) (voormalig) Jubelparkmuseum, Brussel, Een selectie van 10 meesterwerken uit de hele wereld.

t/m 2 juni 2019

[Afrikamuseum](#), Berg en Dal, Sieraden, Makers en Draggers (was eerder in Volkenkundig Museum I.v.m. renovatie is het museum slechts gedeeltelijke te bezichtigen

t/m 30 juni 2019

[Museum Volkenkunde, Leiden](#), De [collectie](#) van het Aboriginal Art Museum is naar de Stichting Nationaal Museum van Wereldculturen gegaan. Een selectie van die verzameling hedendaagse Aboriginal kunst is nu in Museum Volkenkunde te zien.

t/m 7 juli 2019

[Museum Volkenkunde](#), Leiden, Kritiek en Compassie, 17de eeuwse Inca schrijver in de aandacht.

Van vrijdag 12 jni 2019 t/m 5 januari 2020

[Museum Volkenkunde](#), De tentoonstelling HELENDE KRACHT - Winti, sjamanisme en meer

Van 27 juni tot 19 augustus 2019

[Gemeentehuis, Stadhuisplein 1 2311 EJ Leiden](#), Divine Encounters. Sacred Rituals and Ceremonies in Asia van de in Bangkok woonachtige Nederlandse fotograaf en schrijver Hans Kemp

3 mrt t/m 7 juli 2019

[Musée du Quai Branly](#), Parijs, Océanie, tentoonstelling over de eilandculturen

t/m 1 sept. 2019

[Tropenmuseum](#), Amsterdam, Cool Japan (was eerder in Volkenkundig Museum Leiden)

t/m 12 januari 2020

[Tropenmuseum](#), Een verlangen naar Mekka

t/m 20 juni 2021

[Museum Volkenkunde](#), Leiden, Australische Kunst

t/m medio 2019

[Wereldmuseum](#) Rotterdam gesloten wegens verbouwing.

vanaf 9 dec. 2018

Het [Africamuseum in Tervuren](#). Naast de permanente expositie is een tijdelijke tentoonstelling te zien in vier vitrines met een veelzeggend overzicht van de artistieke productie van maskers, beelden, ivoorsnijwerk en gebruiksvoorwerpen. De verzamelde stukken komen bijna allemaal uit Congo en dateren voornamelijk uit de 19e en vroege 20e eeuw.

Permanente tentoonstelling

Missiemuseum Steyl, in de volkenkundige afdeling van het Missiemuseum Steyl bevinden zich voorwerpen uit China, Japan, Indonesië, de Filipijnen, Papoea Nieuw Guinea, Ghana, Togo, Republiek Congo en Paraguay.

Lezingen & Cursusaanbod

zie hier het [Programma](#) van de Vereniging voor Volkenkunde Breda

Veilingen

14 t/m 17 juni 2019

Maastricht, [Venduehuis.Dickhaut](#), kunst en antiekveiling

5 juni 2019

Middelburg, [Zeeuws Veilinghuis](#), Aziatica

7 juni 2019

Zürich, [Köller](#), Aziatica

29 juni 2019

[Zemanek-Münster](#), [Tribal Art Auction 92](#), [Würzburg](#) Op aanvraag een prijzige catalogus

Online veilingen

[eBay](#); [Galerie Walu-Koller](#); [Zeller](#)(Afrika); [Zeller](#)(Aziatica);

[Catawiki](#) wekelijks en de veilingen door [Tribal Art](#) Magazine

Beurzen

12 t/m 16 juni 2019

[Bruneaf](#), Zavel bij Brussel

16 juni 2019

[Africana Kunst und Sammlermarkt](#). Karl-Arnold-Strasse 6, 41462 Neuss Begint om 11.00 uur

3 t/m 7 september

[TAL](#), [Tribal Art London](#) De beurs belooft kwaliteit en authenticiteit van ervaren handelaren met een respectabele reputatie.

7 en 8 september 2019

Ateaf: Antwerp Tribal & ethnographics Arts Fair 2019 <https://www.tribalartsfair.com/>

10 t/m 15 sept 2019

Parijs, [Parcours des Mondes](#)

28 en 29 september 2019

[Beurs met Tribale sieraden en Textiel. De Duif Amsterdam.](#)

25, 26, 27 oktober 2019

[Tribal Art Fair Amsterdam](#) Tribale kunst uit Afrika, Oceanië, Azie en de Amerika's

17 t/m 24 nov 2019

[Amsterdam](#), PAN, kunst, antiek en designbeurs

Diverse interessante informatie

8-9-10 juni 2019 [Internationaal Music Meeting Festival](#), Nijmegen

6 en 7 juli 2019 [Afrika festival Hertme](#), Hertme (Overijssel)

22 juni 2019 [Organiseert het Afrika museum het Keti Koti Festival. Deze dag staan we stil bij het slaven-nijverleden en vieren vrijheid, gelijkheid en verbondenheid.](#)

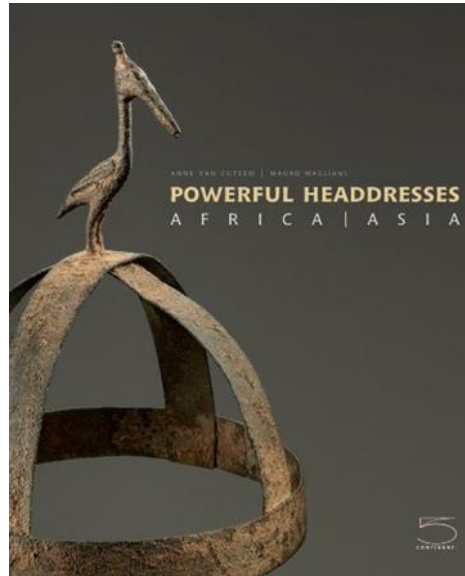
Elke zondag

[Openbare repetities](#): Onder andere Gamelan-muziek van de groep *Sekar Alit*, onder leiding van Henry Nagelberg. U bent van harte welkom om een kijkje te komen nemen. Kenmerkend voor de gamelanmuziek is het hoge tempo, de abrupte overgangen en een ongekende dynamiek

boeken over tribale kunst en cultuur

Een keuze uit het nieuwe en bijna nieuwe aanbod van boekhandelaars uit Nederland (Premisela, Zwartenkot, Roelants, Parimar en Steven Sterk) en daarbuiten.

boeken zonder vermelding boekhandel zijn breed verkrijgbaar

Powerful Headdresses. Africa & Asia.

Von Anne van Cutsem. Mailand 2010.

24 x 28,5 cm, 200 Seiten, 142 farb. Abb., geb.

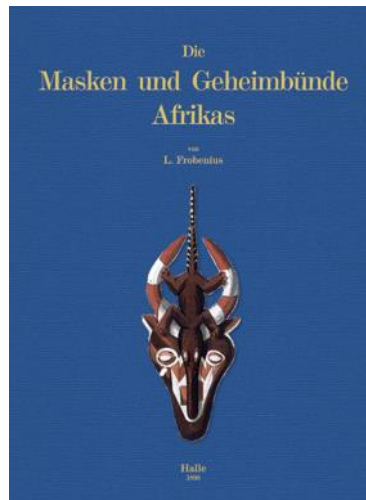
Van € 86,00 nu € 27,96

Die exquisite Auswahl an Kopfschmuck von mehr als 150 Stücken aus Afrika und Asien steht für einen in weiten Teilen noch wenig bekannten Forschungszweig der außereuropäischen Kunstwissenschaft. Die Autorin macht sich daran, diese Lücke zu schließen. Von den zahlreichen, hier vorgestellten Objekten - in übrigens berücksichtigenden Fotografien in Szene gesetzt! - erfahren wir viel Wissenswertes über ihre Historie und Provenienz, über Materialien und Gebrauch schließlich den Symbolgehalt des Objektes und seine Ornamentik. Publikation richtet sich vor allem an ein Fachpublikum, es werden sich aber genauso kunstintensierte Laien für den opulenten Band begeistern. (Text englisch)

Bovenstaand boek is onder meer verkrijgbaar bij: <https://www.art-service.de/>

De volgende boeken zijn onder meer verkrijgbaar bij: <https://www.froelichundkaufmann.de/>

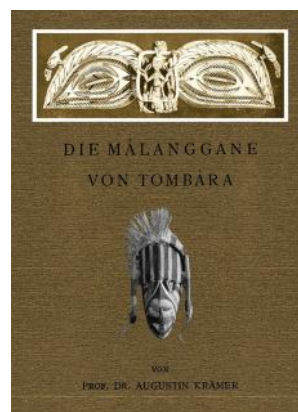
Die Masken und Geheimbünde Afrikas.

Von Leo Frobenius. Unveränderter Faksimile-Reprint des Originals von 1898. Saarbrücken 2011.

22 x 30,5 cm, 277 Seiten, 33 Textabb., 14 teils farbige Klapptafeln, gebunden in dunkelblauem Bibliotheksleinen mit farbiger Deckelillustration, Leseband. Auf 200 handnummerierte Expl. limitiert.

Originalausgabe € 138,00 € nu€ 68,00 € ** Ausstattung einfacher als verglichene Originalausgabe

Es gibt sie noch, die guten Dinge - zum Beispiel hier bei uns: Leo Frobenius (1873 - 1938) hat die Völkerkunde und die Wissenschaftsgeschichte Deutschlands maßgeblich beeinflusst, er begründete das erste deutsche Institut für ethnologische Forschung in Frankfurt a.M. und war einer der ersten Wissenschaftler, welcher die afrikanische Kultur der europäischen gleich setzte und entsprechend respektvoll sich in diesem Thema bewegte - ungewöhnlich für seine Zeit! Sein Buch, das hier in einem meisterhaft gefertigten und überaus gelungenen Reprint vorliegt, spricht in diesem Ton. Die Ergebnisse des Wissenschaftlers sind hier zusammenhängend und verständlich dargestellt, gleichzeitig repräsentiert der Band ein Stück Wissenschaftsgeschichte. Zu den Besonderheiten der Frobenius'schen Forschungsexpeditionen gehörte die Wertschätzung visueller Dokumentationsformen, und davon kann man sich hier anhand der verblüffenden Klapptafeln überzeugen. Der erstklassig gefertigte, empfehlenswerte Reprint aus einer kleinen Manufaktur ist ein wahres Juwel, für Ethnologen und interessierte Leser, für Bibliotheken - und für jeden Freund des bibliophilen Buches ein besonderes Sammlerstück! (Fines Mundi)

Augustin Krämer. Die Málanggane von Tombára.

Unveränderter Faksimile-Reprint des Originals von

1925. Saarbrücken 2011.

23, x 30,5 cm, 100 S., zahlr. Abb. u. Fotos, geb. mit gerundeten Ecken, Deckelillustration, Leseband., limitierte Aufl. (200 Expl.).

Originalausgabe 128,00 € als Sonderausgabe** 50,00 € ** Ausstattung einfacher als verglichene Originalausgabe

Der Ethnologe und Anthropologe Augustin Krämer war in seinem ersten Brotberuf Marinearzt. Von seinen Reisen in die Südsee brachte er neben Eindrücken und Artefakten auch wegweisende Erkenntnisse über die Urvölker Ozeaniens in den ehemaligen Kolonien mit nach Hause. Die Ritualgegenstände der Inseln namens Málanggane stellen Masken und andere Standbilder dar, die aus Holz geschnitzt und bemalt wurden. Das Buch von Augustin Krämer sein von Aufgeschlossenheit

WEBSELS

aanbevolen websites over tribale kunst en aanverwante zaken

Websels over hoofdsteeunen

Extensions of the Self: Artistry and Identity in the Headrests and Stools of Southwest Ethiopian Peoples Jon Abbink

https://www.researchgate.net/publication/283760062_Extensions_of_the_Self_Artistry_and_Identity_in_the_Headrests_and_Stools_of_Southwest_Ethiopian_Peoples

pdf 15 pag.

Africa in Repose: Stools and Headrests Author(s): Margaret Rose Vendryes

https://exchange.umma.umich.edu/system/local_files/files/000/000/204/original/Vendryes_Africa_in_Repose_Stools_and_Headrests.pdf?1490381018

pdf 17 pag.

Maker, material and method: reinstating an indigenously made chair from KwaZuluNatal, South Africa
Catherine Elliott, Caroline Cartwright and Philip Kevin

Figure 16. Double headrest with snuff containers. Nguni/Zulu peoples, Republic of South Africa, or Tsonga peoples, Mozambique, late 19th–20th centuries. Wood; h. 15.0 cm., l. 75.0 cm., d. 4.8 cm. The Art Museum, Princeton University, bequest of John B. Elliott, Class of 1951 (1998–539 a–c).

Footprints is de nieuwsbrief van de Vereniging Tribale Kunst en Cultuur en wordt 11 keer per jaar aan de leden verzonden. De vereniging is ingeschreven bij de KvK nummer 8755104. Niet-leden kunnen een half jaar een gratis abonnement op deze nieuwsbrief ontvangen door een mail te sturen naar:

tribalekunstencultuur@gmail.com.

Voor €35,00 per jaar bent U lid en ontvangt U ook ons kwartaalblad.

<http://www.tribalekunstencultuur.org/lidmaatschap.html>

uitschrijven van deze nieuwsbrief kan door het sturen van een mail naar:

tribalekunstencultuur@gmail.com